

УДК: 633.17[477/7]

ПОЛЬОВА СХОЖІСТЬ СОРГО ЦУКРОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Коваленко О.А., доцент, к.с.-г.н.

Чернова А.В. ., асистент

Миколаївський національний аграрний університет,

kovalenko oleh@ukr.net, chernovaav@mnaui.edu.ua

Польова схожість насіння залежить від якісних показників насіння, кліматичних та антропогенних факторів, способу посіву, сортових особливостей, норми висіву та багатьох інших чинників. Немало вчених та наукових працівників в Україні займались дослідженням залежності схожості від норм висіву насіння [4, 5]. Серед усіх перелічених впливів на формування росту рослин сорго цукрового основними, за результатами досліджень Сторожик Л.І. [2], є спосіб сівби та біологічні особливості гібриду – 39%, а от норма висіву впливає лише на 18%. Величина схожості насіння у значній мірі залежала від гідротермічних умов у період «сівба-сходи». Так, при значенні ГТК у 2011 р. на рівні 1,3, польова схожість насіння сорго становила с середньому по всіх варіантах досліді 76–84%, у 2012 р. (ГТК 1,2) – 78–86%, у 2013 р. (ГТК 0,7) – 73–80 та у 2014 р. при ГТК 1,6 – 81–89%.

Мулярчук О.І. досліджувала норми 170, 290 та 320 тис. насінин/га в умовах Лісостепової зони України та дійшла до висновку, що схожість насіння прямопропорційно залежить від норми висіву, а саме поступово збільшується, вона отримала показники відповідно 76, 79, та 80% [1]. Аналогічно висловлюється Соколов С.Л., він стверджує, що в умовах достатнього зволоження фактором, що зумовлює величину польової схожості насіння, є норма висіву насіння цукрового сорго. Але в його дослідіх зі збільшенням кількості висіяного насіння на одиниці площі у всіх сортів спостерігається скорочення польової схожості на 2,0-8,0%. Отже, по всіх сортах польова

схожість насіння має обернену залежність від біологічних особливостей сорту та норм висіву насіння [3].

Дослідження проведено в умовах ННПЦ Миколаївського національного аграрного університету впродовж 2013-2015 рр. Грунти чорноземи звичайні, попередник цибуля та чорний пар.

Впродовж 2013-2015 рр. природно-кліматичні умови різнились, що відобразилось на показниках схожості по роках. Так, найбільшим цей показник був у гібрида Медовий – всередньому за три роки 86,7 %, найменший у сорта Фаворит - 80,2%. Кращим цей показник був у 2014 році по всіх сортах та гібридах, гіршим – 2013 році, так як він є менш сприятливим за забезпеченістю рослин вологою та показниками температури повітря під час вегетації культури. Норма висіву не суттєво впливала на польову схожість насіння сорго цукрового. Різниця у показниках схожості між варіантами норм висіву склала 0,3 - 0,8%.

Польову схожість насіння сортів та гібридів сорго цукрового в залежності від норм висіву всередньому за 2013-2015 рр. представлено у вигляді діаграми на рис. 1.

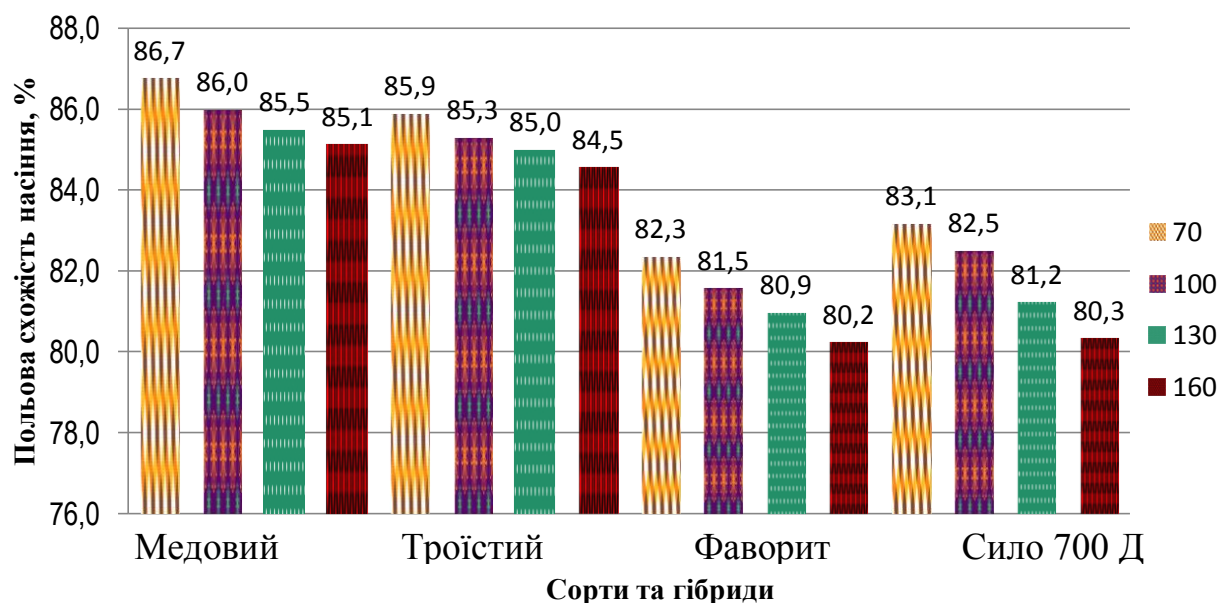

Рис. 1 Польова схожість насіння сортів та гібридів сорго цукрового в залежності від норм висіву насіння, в середньому за 2013-2015 рр., %

Отже, в результаті проведення досліджень польової схожості насіння сорго цукрового залежно від норм висіву в умовах Південного Степу України ми дійшли до висновку, що даний фактор має вплив на відсоток схожості, але він є незначним, і в більшому ступені даний показник залежить від кліматичних умов року.

Використана література:

1. Мулярчук О. І. Біопаливо з цукрового сорго / О. І. Мулярчук, Ю. Г. Міщенко, І. М. Масик, Г. А. Давиденко // Вісник Сумського національного аграрного університету : Агронія і біологія. – 2014. – Вип. 3. – С. 99-103.
2. Сторожик Л. І. Стимулювання насіння сорго цукрового / Л. І. Сторожик // Новітні агротехнології. – 2014. – № 1. – С. 23-30.
3. Соколов С. Л. Продуктивность новых сортов сахарного сорго в зависимости от норм посева в условиях неостаточного увлажнения : Дис. ... канд. с.х. наук : 06.01.09. п. Персиановский : РГБ, 2006. – 196 с.
4. Федорчук М. І. Методичні рекомендації з інноваційних технологій вирощування та переробки сорго для використання в якості альтернативних джерел енергії / М. І. Федорчук, О. А. Коваленко. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/2768>. Дата останнього перегляду – 28.04.18.
5. Вплив норм висіву насіння на формування густоти стояння рослин сортів сорго цукрового в умовах півдня України / А. В. Чернова, О. А. Коваленко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Вип. 3 (95). – 2017. С. 129-137.